

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

De bonis ipso iure publicatis ob crimina læse maiestatis, & similibus, ut de bonis propriis etiam ante sententiam declarationis nullius libere disponit, & ea donat.

Classula debet ad omnia referri, ad qua potest commodè, & absque prejudicio iuris alterius referri, & quādo sic ad omnia referentur non sequitur aliquod absurdum, & contra iuris dispositionem.

Classula posita in principio, medio, uel fine nunquam refertur ad illa, quæ suas habent determinationes separatas.

Donatio facta à non domino non ualet.

Prælati tutius legitimus, & tutor intrusus contrahendo, ecclesiæ, seu domino non preiudicant.

Tutores, curatores, & legitimi administratores, & se pro talibus gerentes non possunt alienare, & minus donare, maxime sine decreto.

Tutor, & curator, ac legitimus administrator, an, & quando, & quomodo donare possit.

De prælati ad tutorem arguitur.

Prælati quæque pro remuneratione beneficiorum donare.

Tutores, & legitimi administratores baronum, & principum possunt in causis, moderatè tamen, donare.

Administratores eorum, & pro remuneratione beneficiorum possunt de fructibus, & redditibus etiam ultra summam legitimam absque insinuatione donare.

Redditus, qui ex condemnationibus, & penis ratione delictorum impinguntur, seu fructus, & redditus civilissimi dicuntur.

Donatio facta de re minoris, qui ius illam reuocandi habebat, per lapsum annorum decem, & uiginti, postquam is maior fuit effectus, dicitur confirmata.

Administratio auctoritate superioris gesta debent rata haberi, & successores obligant, et si alius esset administrator illegitimus.

Ministri dicitur, & iniunctum administratori illegitimo tanquam tutori, qui secundum legem non est tutor, obligat etiam pupilli.

Donatio de re aliena facta ad cuius preiudicium non ualet, & ad quæ ius illam reuocandi spectat, & quod tertius de illius invaliditate non possit opponere.

Ex iure iuræ, a quo nullum ius habetur, quis se iurare non potest.

De iure iuræ etiam exclusiuo ipso iure iuris agentis quando opponi non possit.

Donatio ex causam remunerationis sine decreto, & insinuatione ualet.

Inuentionis principis, & domini loci non requiritur decretum alterius superioris, sed sola iurisdictionis sollemnitas sufficit.

E P I T O M E.

DONATIO ualet, & de bonis confiscatis facta dicitur etiam ante sententiam cōdemnatoriam, siue declarationem promulgatam, ubiqueque donatur bonorum criminis perduellionis, & læsæ maiestatis, ac similibus, in quibus bona ipso iure publicantur.

Donationem ob causam, & remunerationem meritorum de re minoris, & maxime de redditibus, & fructibus factam à tutore, siue curatore, & legitimo administratore, seu ab eo, qui se pro tali gerebat, & cōmuniter ab omnibus talis reputabatur, uel qui aucto-ritate superioris administrabat, hic ualuisse probat.

C O N S I L I U M LXI.

In a sententia cōdemnatoria lata per do. Potestati Forliuij contra, & aduersus Mattheum Galasij, Ludouicū, & Cecchū Andree de Forliuio ob homicidiū, & crimen perduellionis, seu læsæ maiestatis cōmissum in personā Comitis Hieronymi de Riario eorū principis, & domini, rursūq; donatione de nonnullis bonis dictorū cōdemnatorū camera Forliuij confiscatis facta per illud do. Catherinā olim coniugē dicti Comitis Hieronymi gubernatricē, & dominā ciuitatis Forliuij do. Ludouico de Herculanis, ac uiso puncto mihi exhibito, in quo de duobus dubitatur, & super illis cōsiliū petitur, quorū primū est, utrū donatio dicatur facta de bonis nōdum confiscatis, & pñr dicatur nulla, & inualida tanquā de re aliena facta. Secundū, utrū

donatio à præfata illustri do. Catherina, posito, & fuerit facta de bonis confiscatis, ualuerit ex eo, & bona fuerant confiscata cameræ, & fisco ciuitatis Forliuij, cuius dominus erat Comes Octavianus filius olim dicti Comitis Hieronymi, & nō dicta do. Catherina, q̄ donauit. Quoad primū vñ primo aspectu dicēdū, q̄

1. donatio fuerit nulla, & inualida tanquā facta de rebus nondū confiscatis, nec in dominiū cameræ translatis, & ideo ad piudiciū dictorū cōdemnatorū nō ualuit. l. si filius. & l. si patri. C. de dona. q̄ autem bona illa non fuerint cameræ fiscali acquisita, cōstat ex sententia cōdemnatoria lata, in qua bonorū publicatio facta fuit sub conditione, si, & in casu, quo ipsi condēnati fuerint, uel uenerint in fortiam cōmunis Forliuij, quæ conditio nō euenit, nec adimpleta fuit, ergo nō possunt dicti illorū bona publicata, nec fisco applicata. l. cedere diē. ff. de uerb. sig. & §. ex conditionali. Insti. de uerb. obli. Præterea & si ex futura conditionali publicatione bonorū spes actionis, & obligationis, seu domini possit dici ipsi fisco acquisita. arg. d. §. ex

2. conditionali. & talis spes futuræ acquisitionis, seu actionis possit donari. l. 2. C. de dona. tamen talis donatio effectū non habet, nisi fuerit illa conditio adimpleta, ut in d. l. 3. & l. 1. ff. de dona. l. si. C. de dona. quæ sub mod. & est optimus tex. in c. 1. §. moribus. si de seu. conten. sit inter do. & agna. in uisib. seu. ubi dominus feudi, uiuēte uasallo, potest alterum in feudare, si post mortē primi sperat feudū ad se reuerti: q̄ secūda inuestitura tunc demū capiet effectū, cū feudū domino, aut heredi suo fuerit apertū. Sed in casu nostro donatio facta fuit de rebus, in quibus camera habebat solā spē acquisitionis propter conditionē appositam publicationi bonorū, quæ conditio non fuit uerificata, ergo donatio effectū habere non potuit. Præterea

3. ob crimen ēr graue homicidij, uel similis bona non sunt publicanda, nisi deficientibus ascendētibus, uel descendētibus, uel collateralibus usq; ad tertium gradum. l. si. cū auth. ibi posita. C. de bon. proscript. Itē p mortē delinquentis extinguitur crimē, omnisq; eius effectus adeo, q̄ publicatio facta de bonis illius nō ualet. l. 1. 2. & si. & per totum. C. si reus, uel accusa. Sed tēpore inquisitionis, & sententiæ latæ p̄ Mattheū ipse Mattheus erat mortuus, ergo p̄ eū non potuit ad aliquā condemnationē, nec ad aliquā bonorū ipsius publicationē deueniri ob homicidiū in personā præfati Comitis Hieronymi cōmissum. ¶ Premissis tamē nō obstantibus, puto p̄riū esse uerius, q̄ donatio fuerit ualida tanquā facta de bonis purē confiscatis, & in dominiū fisci translatis: ad quod dicendū presuppono, q̄

4. p̄ homicidiū ab ipsis inquisitis cōmissum in personā Comitis Hieronymi dicitur perpetratum crimen prodicionis, & perduellionis, siue læsæ maiestatis, nā ipse Comes Hieronymus erat dominus, & princeps ciuitatis Forliuij ex uicariatu sibi concessō à sede apostolica, cuius uices gerebat, & fuit proditorie interfectus à dicto Mattheo, & ab aliis cōiuratoribus inquisitis, & p̄cipuē ab ijs, quorū bona fuerūt publicata, & ut supra, donata, qui erant subditi dicti Comitis Hieronymi, & ideo infertur, q̄ ipsi censentur crimen læsæ maiestatis cōmississe per textū notabilem in l. quisquis. C. ad legem iul. maiesta. ubi nedū aduersus personā principis, sed ēr aduersus omnes uiros illustres, consiliarios, & militantes ipsi principi crimē læsæ maiestatis cōmitti dicitur, qñ illos aliquis proditorie coniurauerit: hinc dixit Salic ibi in princ. in 2. q. q̄ si quis cōmisit prodicionē p̄ dominum alicuius ciuitatis, qui superiorem recognosceret, ut quia esset uicarius principis, hic dicitur crimen læsæ maiestatis cōmittere, quando crimen prodicionis, seu homicidij fuit in personā propriā ipsius domini, & vicarij prin-

cipis commissum per tex. in l. 1. §. cuius. ff. ad legē Iul. maiesta. ibi, quo quis magistratus populi Romani, quive Imperium, potestatemve habeat, occidatur: sed comes Hieronymus erat Vicarius sedis Apostolice, & Imperium merum, & mixtum, ac potestatem habebat à Principe, hoc est à Papa, & à sede Apostolica, ergo p homicidiū in eius personam à subditis suis p petratum dicitur fuisse commissum. crimen perduellionis, & lesē maiestatis in primo capite, ut in d. l. 1. iū et al. 2. & ff. eod. tit. Præterea illi, qui aduersus rem publicam suam sollicitauerunt, & concitauerūt, quo seditio, tumultuosv fieret, dicuntur huiusmodi crimen incurrere. l. 1. in fi. ff. ad l. Iul. maiesta. sed isti inquisiti hoc fecerunt, ergo &c. Et ex prædictis inferitur, 3 tale crimen morte rei non fuisse extinctum, sed ad huc post mortem durauisse, ut eius memoria damari possit, & illius bona contra heredes publicari ualeant, ut in l. fi. ff. ad l. Iul. maiesta. §. per contrariū. Infiit. de success. ab intest. l. fi. in fi. C. de bon. proscript. & lex iudiciorum. ff. de accusa. item inferitur, quod ratione talis criminis statim ipso iure bona dicitur publicata, & dominio acquisita, & consequenter delinquens ipso iure dē domino bonorum suorum priuatus, & iō nihil ex bonis suis alienare potest, nec illa ad heredes suos transmittere, ut in d. l. ex iudiciorum. & in d. l. quisquis. C. ad l. Iul. maiesta. c. felices. de poenis 1. 6. & d. l. si cum auth. ibi posita. C. de bon. proscr. l. fi. ff. ad l. Iul. maiesta. gl. in d. §. per contrariū m. apprehēdi aut bona non possunt, nec in illis fisco potest executionem facere, nisi secuta sententia declaratoria, qm generaliter uerum est, qd quoties lex poenam aliquam ratione criminis ipso iure imponit, semper requiritur declaratio, alioquin poena effectum sortiri non posset, ut est tex. & ibi Archid. Ioan. Andr. & alii in c. pro humani. de homicid. in 6. Alexā. & Moder. in l. fi. 11 quis maior. C. de transact. & ad hoc, ut dicatur facta declaratio sufficiens, satis est, latā fuisse sniam condēnatoriam super crimine, seu declaratoriam criminis absq; eo etiam, quod declarētur bona fuisse publicata, quia facta declaratione criminis per sentētiā, sequitur effectualis bonorum publicatio, quā prius ipso iure fuerunt ipsi fisco requisiti, eiusq; dominio cōnexa, ut est tex. no. in c. cum secundum. iuncta gl. de hæret. in 6. & propterea post mortem delinquentis ius uendicandi eius bona competit ipsi fisco aduersus illius heredes, & possēsores bonorum, ut est tex. in d. l. ex iudiciorum. & in d. l. fi. ff. ad l. Iul. maiesta. quā uendicatio præsupponit fuisse in fisco translatum dominium. l. in rem. ff. de rei uend. l. doce ancillā. C. eo. tit. quod intelligendum est cū effectu, post quam declaratū fuit simpliciter per sniam crimē pmissum fuisse, ut in d. c. cum secundum. in fi. ibi cōfiscationis. tamē huiusmodi executio, uel bonorū occupatio fieri non debet per Principes, aut alios dominos temporales ante, quā snia super eodem crimine fuerit promulgata, t qui text. cōiter allegatur ē ad alia crimina, ex quibus ipso iure bona publicaretur, ut ibi per Doct. post gl. & per illū tex. Ioan. Andr. Pet. de Anch. & Mod. dicunt, qd sufficit simplex snia cōdēnatoria, seu declaratoria criminis absq; alia declaratione facta super publicatōne bonorum, & ita loquitur, ac intelligi dēt. r. x. in l. donationes. in fi. ff. de donat. & est de mente gl. in d. §. per contrariū. in ver. damnata. quā ponit formam snie ferendæ in crimine lesē maiesta. & facit l. commissā. ff. de public. ¶ Stātibz præmissis, modo ad questionē nostram inferitur, qd ex quo commissum fuit delictū pduellionis, & statim illo commissō bona delinquenti ipso iure publicata fuerunt, ac fisco dominiū acquisitū fuit, & ex quo fuit promulgata snia sup crimine, pp qd bona irrevocabiler fuerunt ipsi

fisco acquisita, & totaliter delinquentes fuerunt re, & dominio, qd in suis bonis habebant, pmissum. tex. in d. l. ex iudiciorum. & in d. l. fi. iūcto d. c. cōfiscatō. & ibi doc. sequitur, t qd de illis bonis fisco bonis ppriis libere disponere, & illa alienare potest, arg. eorū, quā habetur in l. fi. C. de sen. pall. & in d. C. de bo. proscr. & per Bal. l. c. 1. in prin. in pen. finitur lex dñi federici, & incip. cōfuet. &c. ¶ Tota pntis cōfultationis difficultas depēdet ex resolutione eorū, quā supra in 3. rium fuerūt allegata: nio ad illorum solutionem, & in primis nō obstat bona donata ante donationem nōdum fuerint acquisita, cū fuerint publicata nō simpliciter, t rē, sed sub conditione, uidelicet, si erint, uel ueniant in fortiam cōis Forliuij, quā conditio nunquam adimpleta, ergo &c. quia primo responderetur, quia delinquentium, & damnatorum statim cōfiscatō delicto fuerūt fisco reuocabiler acquisita etiam te postulationem, seu accusationē criminis. d. l. rationes. in fin. & d. l. ex iudiciorum. irrevocabiler statim, quo snia simpliciter super crimine fuerit promulgata ē absq; eo, qd super publicatione aliquentia emanauerit, ut in d. c. cum secundū. in d. Ioan. Andr. Pet. de Anch. & Moderni cum sim. & uis fortē dici posset, qd in casu nostro snia super catione bonorū fuerit lata cōditionaliter, ut tamen boni non debet nocere fisco, cui fuerat bonis ante sententiam publicationis bonorū datum, cum ex die criminis ipso iure dominū fisco reuocabiler acquisitum, & à die lata snie delicti crimine irrevocabiler, ut supra dictū est, & nō nō esset necessaria snia declaratoria super bonorū publicatione, sed solū sup crimine, sequitur, qd super bonorum publicatione lata fuerit sub conditione, & sic minus legitimē, hoc fisco nō nocet. l. unica. §. 1. C. de rei uxor. act. & l. fi. C. de don. rea. & secundo illa uerba cōditionalia si uenerint fortiam, debent ad poenam corporale infligendū ferri, & illam determinare, qm hoc, quod in fortiam uenerint, est præambulum necessariū penam pmissam infligendæ, de qua in snia, ut de se patet, debent illa uerba referri ad poenam publicationis bonorum, nec eam determinare, alioquin inferretur bona eorū, qui crimē lesē maiestatis cōmiserunt ipso iure non essent fisco acquisita à die criminis, die snie promulgatæ p omnia iura supra dicta absurdū ne sequatur, & ne præiudiciū inferatur, cui prius fuerat ius acquisitū ex commissōe criminis ac ēt ex simplici snia lata super crimine, dicēdū qd illa uerba cōditionalia solū ad id referantur, qd necessario erāt referēda, & sic ad proxima trā, ad aliud, quod in snia dē de publicatione, quātū fusa dēt referri ad oīa, ad quā cōmode referri absque præiudicio iuris alterius, & quando fieret do ad omnia non sequeretur absurdū, & p iuramentum, ut habetur in l. talis scriptura. per Bart. & Doct. communiter. ff. de leg. 1. Abb. in c. cetero in 6. notab. de elect. & in c. secundo requirit de p latio. gl. in clem. ne in agro. §. ceterū. de statu nihil aliud uoluit iudex proferendo sentētiā in snio nostro cum illis uerbis, si in fortiam uenerint, nisi referre ea uerba conditionalia ad poenam corporalem, a quā deueniri nō poterat, nisi delinqueret & damnatus in fortiam iudicis, seu communis iurit: & sic cum hæc clausula esset necessaria quādam poenam, debet eam, non autem poenam publicationis bonorum determinare, quia hæc poenā iure determinationem habebat, uidelicet, ut ipso iure bona essent publicata statim à die criminis reuocabiler, & à die snie criminis irrevocabiler

& dispositum, ut in iuribus supra allegatis: & quoties
clausula ponitur in principio, uel in medio, uel in fi-
ne, ea tunc nunquam refertur ad illa, quæ habent suas
determinationes separatas. c. cum dilecti. de donat. l.
si quis legata. ff. de condi. & demonst. prout inducit,
& declarat Abb. in d. c. secundo requiritis. & bene infer-
untur per Alex. in consi. 226. in 6. uol. per Abb. in
consi. 20. in 2. part. ¶ Et per prædicta tollitur illud, qd
secundo loco in contrarium adducebatur de iure cō-
ditionali, quod spe cōpetit, qd illud quidē potest dona-
ri, sed donatio non habet effectum, nisi adimpleta cō-
ditione, quia negatur, qd in casu nostro tempore do-
nationis factæ ius spe cōpeteret, immodē realiter, & cū
effectū cōpetebat per ea, quæ supra plenius dicta fue-
runt. ¶ Non obstat ultimum, qd quia responderetur, il-
lud procedere regulariter in aliis criminibus, in qui-
bus bonum publicatur, nisi per sententiam, & ad
descendentes, & collaterales transeunt, sed in crimi-
nibus malefictis secus est, quia statim ipso iure fisco
acquiruntur, & præcipue lata sententia super crimine,
ut est text. in d. l. si in fi. & in auth. ibi posita. C. de bon.
proscriptis. dicta Lex iudiciorum. ubi casus. ff. de accu-
sa. cum similib. supra deductis. ¶ Venio ad secundū du-
bium. posito, qd bona fuerint publicata, & fisco acqui-
sita, an Illustris do. Catherina potuerit donare, & do-
natio facta teneatur, & nō potuisse, nec donationem
tenuisse prima fronte uidetur dicendum, quia qd dona-
tio facta a non domino non ualet. l. si filius. l. si patri.
C. de donat. l. nemo plus iuris. ff. de reg. iur. & facit
text. in l. mater. & in l. cum a matre. C. de rei uendi. ubi
contractus factus a matre de re filii, non nocet filio.
Præterea qd sicut platus minus legitimus, & tutor in-
trusus contrahendo non præiudicat domino, seu ec-
clesiæ, ut not. uoluit Bal. in l. Barbarius. in 2. lectu. in 6.
col. ff. de offi. prator. ita hæc do. Catherina, quæ erat
intrusa, & minus legitima status administratrix, non
potuit bona fisco filij acquisita donare, quia ipse do-
minus ciuitatis in administratione matris suæ illegiti-
mæ administratricis non succedit, & non debuit id,
quod ab ea gestū fuit, ratū habere. l. filia. de solutio. &
per Bald. in d. l. Barbarius. in 6. col. & faciunt, quæ ha-
bentur per glo. & Doct. in c. nihil. in fi. de electio. ubi
gesta ab intruso ad præiudiciū ecclesiæ sunt cassan-
da, & si contingeret, qd plures, & diuersi p̄ctus cū plu-
ribus, & diuersis personis initi essent, non fit compen-
satio damni, & cōmodi, sed factis in damnum ecclesiæ
uerus prelatus stare non tenetur, factis uerō in cōmo-
dum, & utilitatem tenetur stare, quia primi non te-
nent, secundi sic, ut ibi per Io. And. Abb. & do. Card.
quicquid uoluerit ibi Hostien. Præterea qd illi, qui ge-
runt se pro tutoribus, & curatoribus seu pro legitimis
administratōribus, nō possunt alienare, & minus do-
nare, & si essent ueri tutores, & curatores, ac legitimi
administratores. l. qui neque. in princ. ff. de reb. corū.
l. consilio. §. i. ff. de curato. furio. l. tutor ad utilitatem.
& l. Lucius. in fin. ff. de administra. tuto. l. 2. de eo, qui
pro tutore. & maxime sine decreto, ut in l. prædix. & l.
nō solu. C. de prædix. mino. l. lex quæ. & ibi not. C. de
administra. tuto. ¶ Sed prædictis non obstantibus, qd
nunc est concludendum, qd possessores bonorum do-
natorum, qd quos filius, & hæres Ludouici donatarij
agit, seu agere intendit, non possint se tueri opponen-
do de inualiditate, & nullitate donationis ex causis
prædictis, quia ipsa Illustris do. Catherina erat tutrix,
seu curatrix præfati Comitissæ Octauiani, & aliorū filio-
rū suorum, & tanquā curatrix, & administratrix se gere-
bat, & ita habebatur, ac publicè ab omnibus reputaba-
tur: quo fit, ut qd ob causam meritorij donare potuerit
pro facultate patrimonij, & pro dignitate nataliū di-
storū suorum filiorū, & sine decreto. argumento l.

cū in plures. §. cum tutor. ff. de administra. tuto. l. aqui-
lius. ff. de donatio. l. qui filius. ff. ubi pupill. educa. deb. &
ad propositum bene inseruit qd arguendo de plato ad
tutorē, iuxta ea, quæ habentur per Abb. in c. 1. de in in-
tegr. resti. nā p̄latus pro remuneratione beneficio
rū potest donare. c. quicunque suffragio. 12. q. 2. & ibi
omnes. c. ceterū. cū ibi not. & in c. 2. extra de dona. er-
go & tutor, & legitimus administrator, ut uoluit glo.
in d. l. tutor ad utilitatē. dicens, tutorem posse ob cau-
sam donare. Præterea qd tutores, & legitimi administra-
tores Baronū, Principū, & dominorū ciuitatū ex cau-
sa, ut propter remunerationē meritorij, possunt dona-
re, moderatē tamen, ut uoluit Innoc. in c. grandi. de
supplend. negligen. præla. & refert, ac sequitur Alex.
in l. contra iuris. §. si filius. ff. de pact. Rursus dicti legi-
timi administratores, ut tutores possunt ex causa do-
nare de fructibus, & redditibus pupilli, & minoris.
Bal. in l. si uerō negotium. ff. solu. matr. & melius in 1.
constitu. Codicis. in 3. col. in vers. secundo probatur,
quia Ioan. &c. Itē si iuuenes, & minores de fructibus,
& redditibus possunt ob causam, hoc est in remunera-
tionē beneficiorū donare et ultra summā legitimam
absq; insinuatione. d. l. aquilius. & ibi Bart. sed in casu
nostro donatio facta fuit ob causam, hoc est pp̄ meri-
ta, itē de fructibus, & redditibus, quia qd ista obuentio-
nes, & hi redditus, qui obueniunt ex condemnationi-
bus, & poenis ratione delictorū inflictis, dicuntur fru-
ctus, & redditus ciuilibus, ueluti declarat Soci. in cō-
sil. suo 100. in 1. vol. & h̄ per Cyn. Petr. & Bald. in l. ex-
tra territorium. ff. de iuris. omnium iudicum. cū si-
iū hæc donatio facta ab Illustri do. Catherina legiti-
ma administratrice do. Octauiani, & fratru Nobiliū
Baronū, & Principū respectu dignitatis, facultatum,
atq; natalium non fuit immensa, nec immoderata, er-
go ualuit, & p̄cipue de fructibus, & redditibus, qd obue-
niunt ex exercitio iurisdictionis per p̄dicta, & per ea,
q̄ uoluit Bal. in d. l. Barbarius. in 2. lectura. col. 6. distin-
guendo in actibus uoluntariis, an p̄ctus fiant de proprie-
tate, an uerō de fructibus, quo casu ultimo p̄ctus ua-
lent. Præterea qd post talē donationē factā præfatus do.
Octauianus, ad quē spectabat ius reuocandi illā, non
reuocauit, & post 25. annū ætatis suæ effluxum fuit tē-
pus 10. & 20. annorum, ergo ex hoc dicitur confirma-
ta, roburq; suscepisse, ut est text. in l. si. §. pen. C. si ma-
ior factus &c. ¶ Secundo principaliter dico, talē dona-
tionem factā ab Illustri do. Catherina ualuisse, qd qm̄
licet non possit de aliqua ipsius tutela cōstare, tamē
ea auctoritate apostolica administrabat statū, ac regi-
men ciuitatū dicti do. Octauiani eius filij, ut cōstat ex
breui apostolico. Vnde contractus ab ea celebrati er-
in dānum fisci debent a successoribus seruari per ea, qd
notabiliter uoluit Bar. in l. urbana. ff. de cond. ind. di-
cens, qd si Abbas non iustē electus, fuerit a superiore
cōfirmatus, soluentes illi pensiones liberantur, quāuis
locationes non ab eo, sed a uero, & legitimo Abbate
factæ fuissent, sed si Abbas intrusus, & minus legiti-
mē electus fecisset locationes, & conductores postea
illi soluissent, tunc indistinctē liberantur, ut etiam ha-
bentur per Innoc. in c. nihil. de electio. & faciunt, quæ
habentur per Bal. in l. peto. §. mater. ff. de leg. 2. qd ubi
mandatum directum, & iniunctum administratori
illegitimo, ut tutori, qui secundum legē tutor nō est,
obligat etiam pupillū, per quē tex. ibi infert Bal. ad p̄-
latum intrusum, qd si Papa scribat illi, ut prelato, man-
datū obligat uerū prelato, & ecclesiā in extraiudi-
cialibus, sed nō in iudicialibus. ¶ Tertio dico, qd si do-
natio facta ab Illustri do. Catherina tanquā de re alie-
na, seu de re ipsius do. Octauiani facta fuit nulla, &
inualida, qd ea inualida ad præiudiciū dicti do. Octa-
uiani, & fisci dicitur, ut in d. l. si filius. & d. l. si patri. cū
simil.

simil. supra allegatis, & ad eum ius reuocandi talem donationem spectauit, ut colligitur ex iuribus supra deductis. Et propterea sequitur, quod ad reos conuen-
 31 tos, & possessores, qui nullum ius in dictis rebus ha-
 bent, non pertinet hoc allegare: ¶ nam quis non potest
 se iurare ex iure tertij, à quo nullum ius habet. l. loci
 corpus. §. competit. ff. si seruit. uendi. l. si prior. §. si sim-
 pliciter. ff. qui potio. in pigno. hab. not. in l. 2. ff. si ager
 vectig. uel emph. Oldr. in cons. 139. qui loquitur in ca-
 su, quo possessor, cui nullum ius competeat, uolebat
 se defendere ex iure tertij, à quo nullum ius habebat,
 uidelicet quod cōcessio, seu cōuentio esset nulla, & hoc
 latè prosequitur per plures rationes Specula. in tit. de
 locato. in §. nunc uero aliqua. uers. 66. facit id, quod uo-
 luit Bal. in l. 1. in si. uer. C. in qbus caus. in intergr. resti-
 non est neces. gl. in l. his consequenter. §. sed an. & ibi
 Alex. ff. famil. heriscum. ubi nemo ut possessor potest
 pro sui defensione ius fisci allegare, sed solus fiscus.
 32 Præterea ¶ de iure tertij non potest opponi, quoniam ius ter-
 tij est etiam exclusiuium ipso iure agentis, tertio hoc
 uolente, ut per Bar. in l. 2. ff. de exceptio. rei iudi. gl. in
 c. 1. ne sede uacan. Abb. in c. diuersis fallaciis. de cleri.
 coniuga. & Bal. in l. solennibus. C. de rei uendi. cum si
 mil. sed posito, donationem in casu nostro fuisse nullā,
 quod negatur, tamen ea fuit nulla ipso do. Odauiano, &
 fisco uolente, ut ex prædictis apparet, ergo de hoc iu-
 ret tertij, & fisci opponi non potuit, quia ius tertij non
 impedit, nec de eo opponi potest, quādo illud ius ter-
 tij est conditionale, ut uoluit Bal. in l. peto. §. prædiū,
 in fin. uerb. ff. de lega. 2. ¶ Non obstant modo allega-
 ta in contrarium, nam primum, & secundum argu-
 mentum ex prædictis sublatum apparet. Non obstat,
 quod in tali donatione non interuenit decretum, nec
 33 insinuatio, quia respondetur, ¶ quod ex quo facta
 fuit ob causam remunerationis, ualuit sine decreto,
 & sine insinuatione. l. aquilius. ff. de donat. d. l. qui fi-
 lium. ff. ubi pupil. educa. debe. c. quicumque susfragio.
 12. q. 2. d. c. ceterum. cum ibi not. de dona. Præterea
 cum hæc donatio facta fuerit à domino, & principe
 ciuitatis, seu quærat loco illius, & quæ se pro tali exerce-
 bat, & publicè reputabatur, sequitur, quod in contra-
 ctibus ab ea gestis non debuit aliud decretū superioris
 requiri, nec interuenire, cum ipsa in loco nullum ha-
 beret superiorem: & ¶ ideo in contractibus ipsius sol-
 34 lum fuit necessaria solennitas iurisdictionis absque eo,
 quod aliter decretū alterius superioris interueniret,
 quia satis dicitur decretum interuenire, ex quo cōtra-
 ctus fuit à domino, & principe loci celebratus per ea,
 quæ uoluit Bal. in l. ea lege. C. de cōdictio. ob caus. non
 enim sunt sub lege, sed ipsi sibi ipsis sunt lex, secundū
 Paul. & facit tex. in l. pen. C. de dona. inter uir. & uxo.
 & ibi Bal. & idē Bal. in l. precibus. C. de impub. & aliis
 substit. dum dixit, quod testamentum domini loci vim
 legis habet, & solennitatem testamentariam non re-
 quirat. Vterius non insisto, quia satis ex iis, quæ dicta
 sunt, responsio adductis in contrarium, & aliis est, quæ
 in oppositum facere uideretur, colligi potest. Et ideo sto
 cū donatione facta præfato Ludouico, & ad fauorē do.
 Cæsaris eius filij cōcludendū esse arbitror. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Donatio facta sponse à sponso, seu patre sponsi eius socero, in do-
mo ipsius socii, tanquam facta inter uirum & uxorem, non
ualet, quod declaratur. num. 10. & 25.
- 2 Sponsum omnia sibi donata à sponso, vel patre sponsi, restituere
sponso, vel patri tenetur, quando per factum ipsius sponsæ ma-
trimonium non fuit secutum. & nu. 10. 14. & 26. ubi declaratur.
- 3 Quid si per utrumque steterit, vel simul, vel successiue, quo minus
matrimonium sequatur. & nu. 14.
- 4 Mandatum nunquam presumitur esse ex cursu longissimi temporis.
- 5 Notificationi, seu intimatiōi factæ ad aliquid prohibendum non

est credendum, nisi facta sit ab habente ius notificandi, &
eo, cuius principaliter interesset.

- 6 Vestes, & alia ornamenta muliebria tradita, siue missa
uel socero ipsi sponse, ut ornatio, magisque compta ad
sponsi, uel socii accedat, in dubio non presumuntur
sed commodata, & ideo dissolutis sponalibus, & matrimo-
nium non secuto sunt à sponsa sponso, uel socero restituenda.
¶ mitatur, & declaratur num. 24.
- 7 Datum alicui gratia ipsius dantis non acquiritur illi, cui data
remanet ipsius dantis.
- 8 Donationis causa quid traditum in dubio nunquam est prohi-
dum, quando alia causa, quam donationis quoquoque
elutari potest.
- 9 Maritus tradens uxori sue iam nuptæ uestes preciosas, &
magni pretij pro ipsius usu, non presumitur donasse, sed
iusu, & honoris sui gratia dedisse.
- 10 Donatio sponalitia siue à sponso, siue à socero, uel ab alio
quando ualeat, & nullo casu etiam non secuto matrimo-
renocetur, & quando secus. & num. 14.
- 11 Donatio facta sponse regulariter ualidior est, quam facta
12 Donatio nurui, uel genero fieri quādo prohibetur, & quā
13 Donatio ante nuptias, seu sponalitia etiam cum consensu
tum facta ualeat, & spe futuri matrimonij facta censetur.
- 15 Mora purgari non potest, ubicumque ipso iure committitur,
illa ius alteri ex legis dispositione fuit acquisitum.
- 16 Contraueniens post moram ab alio commissam non dicitur
committere.
- 17 Mora geminata purgari non potest, & ita nocet morosus,
aduersarius postea conueniens contraueniens, nihil etiam
tandem.
- 18 Responsio qualificata, & conditionalis ad simplicem intente-
nem præcedentem facta respondentem non obligat.
- 19 Responsio iracunde facta non nocet.
- 20 Intimatio, & responsio in minoribus cum auctoritate carceri
vi debent, alias non nocent minoribus, qui in integrum re-
possunt, maxime si sint muliere.
- 21 Sponsa resolutis sponalibus, & non secuto matrimonio pro
factum sponsi, uel eius socii, nec bona sibi ab ipso donata
expensas ab eis factas ab ipsis restituere tenetur.
- 22 Quid de donatis sibi à consanguineis, & amicis sponsi, & so-
23 Sponsæ donata quando sponsæ, & non sponso acquiri dicatur.
- 27 Afferenti se facere aliquid de mandato, & nemine alienari
datur, quando id afferens esset persona ualde fide digna,
maxime si iurisdictionem haberet.

E P I T O M E.

DONATIONEM factam sponsæ tam à sponso
à patre sponsi ipsius socero, quam à consanguineis
amicis sponsi ualere irrevocabiler, maxime attente
qualitate rerum donatarum ipsi sponsæ soli cōtra-
tium, necnon attentis nobilitate, dignitate, & di-
tius donantium, ac ipsius sponsæ. Et resolutis spon-
alibus, ac matrimonio non secuto propter factum
ceri, sponsam ad aliquam dictarum rerum donatarum
restitutionem sponso, aut eius socero faciendam
teneri, hic probatur.

CONSILIVM LXII.

1 ILLA facti specie, uidetur, quod tunc
Illustissima domina Diana Cardo-
Illustissimo don Ferrate patre Illustris-
Cæsaris maxime in domo præfati domini
rantis donata fuere, tanquam donata inter uirum
uxorem non valeant. l. cum in re. C. de donatione
nupt. quia ad donationis inualiditatem non nocet
an sponsus, an uero eius pater focer sponsam illi do-
uerit. l. cum hic status. §. oratio. ff. de donatione
ter uirum & uxorem. ¶ Secundo ¶ Illustris domini
Diana fuit illa, quæ effectualiter causam dedecus
matrimonium per uerba de præfenti sequutum
rit, ergo ipsa sponsa ad donatorum restitutionem
compelli potest: & licet pro parte Illustris